

המשך ממעמד 16 של רשימת גח"ל יוצר עיוותים מוזרים. כאשר נפטר אריה בן-אליעזר, מראשי חרות, נכנס במקומו לכנסת עוזרו הצעיר של ספיר, גדעון פת. עכשיו, אחרי מותו הפתאומי של יוסף ספיר בשליחות באוסטרליה, ייכנס במקומו איש חרות. אך השאלה העיקרית, שהתעוררה בעיקר בות פטירתו, לא נגעה לעתיד גח"ל, אלא לעתיד המפלגה הליברלית עצמה. ספיר לא היה מנהיג לאומי, אך הוא החזיק את המפלגה. עם מותו עלול לקרות במפלגה זו מה שקרה במפלגת "ל עם מותו של משה חיים שפירא: התרוצצות כללית בלתי פוסקת. פלגים מפלגים שונים ינסו להשתלט על המפלגה, כשהם מתמשים ב-

ח"כ יוסף ספיר המנהיג מת, מי יזכה בירושה?

סיסמות כגון שינוי שיטת הבחירות, חיי סול או קיום גח"ל, חזרה לקואליציה או איחוד סופי עם חרות. במצב זה, די ביוזמה של עסקן בעל החלטה, שיקבץ סביבו כמה חוגים של עמיתיו, כדי להשתלט על הפלגה כולד על נכסיה החומריים והאלקטורליים.

ממלא

המקום

יאר צבן הגיע למק"י בדרך ארוכה. מי שהיה חניך התנועה המאוחדת של מפא"י, הצטרף לקיבוץ צרעה כשהגיע לגיל "ההגשמה" של תנועות הנוער התינוקות. הגדיר עצמו למפ"ם בשנות ה-40 מישים, פרש עם שאר חברי השמאל ה"סוציאליסטי" המפלגת השמאל, הצטרף ל"מק"י" בה תפס מקום חשוב ליד הכותל המערבי של ד"ר סנה, כשפרש יחד עם המפלגה מכותל המזרח של הקומוניזם ה"סובייטי".

בשבע השנים שחלפו מאז פילוג מק"י רק"ח, טיפס יאיר צבן במהירות אל ה"פיסגה": מחבר מזכירות בריית-הנוער הק"ר מוניסטית הישראלית, הגיע לתפקיד המזכיר הכללי שלה, נבחר לנשיא הפוליטית של המפלגה, הגוף המדיני החשוב ביותר שלה, התמנה לעורך קול העם, בעת הפיכתו של יומון מק"י לשבועון.

לפני כחודשיים הודיע יאיר צבן על פרישתו מהלשכה הפוליטית. רבים במפלגה תמחו לדעת מה מסתתר מאחורי החלטה בלתי צפויה זו. יאיר צבן עצמו טען כי הוא רוצה "להתמסר ללימודים באוניברסיטה". פעילות אחרת לגמרי שלו, הצביעה על ההיפך המוחלט: יאיר צבן הפך להיות "המוציא והמביא" של ד"ר משה סנה במגעיו עם מפ"ם, שי"ח וחוגים אחרים. ביניהם כאלה המצויים בתוך תוכו של מערך העבודה-מפ"ם. השבוע, יצא המרצע מן השק: יאיר צבן הוא מועמדו של ד"ר משה סנה, לתפקיד המזכיר הכללי של המפלגה, אחרי שסנה יצליח לגרום בוועידה הקרובה, לסילוקו של שמואל מיקוניס מתפקיד זה.

שאלה ביוזוגית? כמו בכל מפלגה קומוניסטית המכבדת את עצמה, יש להקיף לצעד פלגני כזה, הסבר וכיסוס אי-דיאלוגיים. בפרק השלישי של ראשי ה"פרקים של סנה ותומכיו, לקראת הוועידה ה-17 של מק"י, יש גם הסבר לצעד ה"צ"פ: בוועידה הקרובה תצטרך מק"י לעי-

שות צעד בשטח הארגוני שיוכל לשמש דוגמא למפלגות אחרות והוא: העברת שרביט הנהגה מן הדור הוותיק אל הדור הצעיר יותר ללא מאבקים פנימיים על עמדות ומקומות בהרכב המוסדות. המפלגה, למען התחדשותה והתרגענותה זקוקה למרק, ללהט ולכור הביצוע של השכבה הצעירה בהנהגה...

לקורא שאינו בקיא בגילם של מנהיגי מק"י, יכול ניסוח כזה להיראות אפילו מהפכני, עיון בתאריכי הלידה של הרוב והמיעוט במפלגה מוכיח, כי אסתר ויי לנסקה, בשנות החמישים המוקדמות שלה, אינה מבוגרת הרבה יותר מיאיר צבן, מועמדתו של סנה לתפקיד המזכיר. גם אליעזר ("שומריק") פיילר נמצא במיעוט החמישים המוקדמות. בהצעות המיעוט של מיקוניס וילנסקה-שומריק, בהם תמכו שלושה חברים נוספים של הוועד המרכזי, סמו, לנצמן והאס, נאמר: "שאלת ההנהגה במפלגתנו אינה שאלה ביולוגית אלא שאלה פוליטית ורעיונית".

יערי לעזרת סנה. המאבק הפנימי במק"י הגיע בימים אלה לשיאו. אנשי סנה מנסים לתקוע טריז בקבוצת מיקוניס וילנסקה, פונים לאישים שונים במפלגה ותומכים בקבוצה זו ומציעים להם מישרות וכתובים. בשבועון קול העם מוקדש מקום נכבד להתקפות אישיות של אסתר ויי לנסקה, שחטאה האחרון בעיני אנשי-סנה הוא היענותה להזמנה להיות נוכחת באולם התיאטרון הקאמרי בעת ביקורה של ה"משלחת הסובייטית בוועידת תנועת ה"ד"ד" דות של רק"ח.

אנשי-סנה מאיימים עתה בהחלטות גיי רוש נגד תומכי המיעוט במק"י. הם מגייס סים לעזרתם את אנשי מפ"ם, יערי וחזן, וקול העם אף פרסם השבוע הודעה של מאיר יערי: "אין לי עניין בהתחקות אחר מיקור חשמל ומהכנסים שמפייחים עתונים כמו העולם הזה על "הסכם חשא"י ביני ובין סנה... הרי זה אחד השקרים המהוצפים על מפ"ם. החוזרים ונישנים כי שבועון זה מדי שבוע".

בעשרת השבועות שנתרו עד לוועידה ה-17 של מק"י יתרח גורלה של מפלגה וותיקה זו. בשעה שרק"ח עושה כל שביכולתה כדי לטשטש את הדמות "העריבית" שהוקנתה לה בשבע השנים שחלפו, ספק רב אם תצליח מק"י לשמור על אופייה הקומוניסטי ואפילו הסוציאליסטי.

דרכי אדם

האיש שאוהב להיות ערבי

ח"כ אמיל חביבי, נציג רק"ח בכנסת ועורך ביטאון רק"ח בערבית, הכיר מיד את הגבר שניקרה בדרכו השבוע במזנון הכנסת. "האלן וסאהאלן", פנה בחמימות אל הגבר הממושקף, בעל חווי הפנים הרבדים, המוכרים לו היטב. הוא מיהר לשבח על הופעתו המוצלחת. שכן כך שיחו היה עבדול בדייע יחיא, הפרשן המדיני של התוכניות בערבית של הטל-וויזיה הישראלית.

בין היתר, סיפר בדייע לחביבי, בתשור בה לשאלה, כי הוא יליד עזה. בתום הדישיחה, שהתנהלה כמוכרן על שטרת העריבית, נפרדו השניים בלבביות. ח"כ חביבי המשיך בדרכו, כשהוא אינו מנחש את האמת אף לרגע קל.

אישיות רצויה. האמת, אותה משיח תדל בדייע כבד הגוף להסתיר המיד ביפגישות ראשונות עם אנשים חדשים, היא שהוא יהודי כשר למהדרין, ואפילו מפורסם. בקרוב תיערכנה במצריים החגיגות הרשמיות המפוארות לרגל מלאות 100 שנה להולדתו של המלחין המצרי היהודי הגדול דאוד חוסיני - רבם ומורם של המורות הנערצות אוסכולתום, ליילה מור-אד, ואסמאן - אחותו של פאריד אל-אטרש. ספק אם יטרח מישהו, במסגרת החגיגות, להזכיר את העובדה, כי בנו של המלחין הגדול אינו אלא עבדול בדייע יחיא - פרשן הטלוויזיה הישראלית.

עבדול, יליד קהיר בן 47, שעם עלייתו לארץ ויתר על שמו המצרי המקורי והחל משתמש בשמו היהודי, יצחק הלוי, נחשב לאישיות רצויה בין ערביי ישראל. בחגיגות יום-ההולדתו של הנביא מוחמד אותו ראש עיריית חברון, שיש לו עלי אל-געברי, בפני נכבדי הקטקס שנערך במערת

שרדן הלוי

יהודי בחגיגת יום הולדתו של מוחמד

חילוקים חשדניים. לא תמיד זוכה הלוי לחיבוקים וקבלות-פנים. בעבורו כי עיר העתיקה, הוא נעצר לא פעם על-ידי חיילות ח"י"ה, המוכנות מזומנות ליפשפש בכליו, עד שהן רואות בתעודת-הזהות שלו - אותה הן תובעות לראות - את מילת הקסם, יהודי.

טרדות קטנות מעין אלה אינן מרתיעות את השרדן הפופולרי, הלוי, שלמד דרמה במצרים, ממשיך להעמיד פנים בכל הזדמנות. לצופי הטלוויזיה בערבית, היתה השבוע הודמנות לראותו בתוכנית מבט ההיתולית של ערב פורים, בה הופיע כי אחד המגישים, לצד המגישים האחרים של התוכניות הערביות, החל מגלוריה סופר המפורסמת והלאה. אורחים רבים אחרים - בעיקר מבין צופי התוכנית הערבית של הטלוויזיה - מוסיפים לעצור אותו מדי פעם ברחוב, לוודא בדחילו ורחימו כי הוא זה אכן בדייע הנודע מהטלוויזיה. "בעם יא-סיד", משיב יצחק הלוי בסבר פנים יפות. ההצגה חייבת להימשך.

מנגנון

מי יחזיר

חצי שנת גלות?

הכותרות בעיתונים היו דרמטיות למהד"רין: "הפסיכולוג לא הוכנס לארץ כי הוא עברין נמלט", קראה האחת. "ביצע מעשה בגונה בארה"ב, הכריות האחרת. "מידע סורדי שהגיע לשר הפנים גרם לגירוש ה"פסיכולוג מהארץ", קבעה שלישיית.

זה היה לפני שנה. ביום שלישי השבוע, חזר העבריין הנמלט הגוראי, מבצע המעשים המגונים המפחידים, לישראל. אף אחת מהעובדות בקשר אליו לא השתתה - ולמרות זאת הירשה לפתע משרד הפנים את שיבתו.

מה קרה? האם פתאום חדל האיש להיות מסוכן? או אולי, מה שחשוב יותר - לא היה מלכתחילה מסוכן לציבור? ואם כך - מדוע נגזרה עליו חצי שנת גלות וסבל?

תשובת משרד הפנים: "היות וכל רכושו של מר מירוביץ בארץ, ניתנה לו האפשרות לחזור ולטפל מכאן בענייניו". ללא עזרה, העובדות מאחורי

היו הרבה פחות דרמטיות - והן עגומות: ז'אק מרטיץ מירוביץ, הגיע שנה וחצי, קיבל מעמד של "מגורר" והחל עוסק כאן בעסקים. בואו, החליט לצאת ל"מדינת חופש" בשביעי לאוקטובר.

לוד, הייתה לו חשיבות לפי הוראה של משרד הפנים להיכנס לחופש. היתה רגילה לוקרית

משתמש בשמו היהודי, יצחק הלוי, נחשב לאישיות רצויה בין ערביי ישראל. בחגיגות יום-ההולדתו של הנביא מוחמד אותו ראש עיריית חברון, שיש לו עלי אל-געברי, בפני נכבדי הקטקס שנערך במערת

כך, בלי שום גינונים מיותרים של טקס, גורש תושב מארצו - בהחלטה של ספק ממשלתי.

מידע סודי. היתה זו חזרה מתרידה על פרשת סובלן הזכורה לדיראון. הימים, יש לזכור, היו ימי הסערה הגדולה סביב שמותיהם של לנסקי, ליפסקי, סטאשר. משרד הפנים סירב לגלות את הסיבה ל"צעדו החמור, אולם התברר כי לצו הגירוש גרם מידע שהתקבל בארץ מאפ.ב.י. אי. נאותם ימים רגישים, הספיק כנראה מידע כזה לגרש אדם מארצו.

ברגע שנחת ברומא, התיישב מירוביץ על הטלפון. השיחה הראשונה שלו היתה לעורך-הדין התל-אביבי מרדכי שור. ה"שיחות האחרות - ללקוחותיו: הוא הס"ביר להם מה קרה.

סיפרה השבוע אליזבט*, אחת החולות של הפסיכולוג: "אני חייבת את חיי לד"ר מירוביץ. אני עולה חדשה מארצות-הברית. ברחתי מהבית לישראל לפני שנתיים. משפחתי החרימה אותי, מאז התחלתי לקחת סמים. הייתי אדם אבוד, שבור ומיואש. ידעתי שהרסתי עצמי במורדי עליידי ה"סמים. יום אחד נסיתי להתאבד, והגעתי לבית-החולים. כשהתאוששתי, המליצו בפני על ד"ר מירוביץ.

"אני בטיפולי כבר קרוב לשנה. הוא הוציא ממני, בהפנוזה, את חידק הסמים. אני עדיין לוקה לעזרתו - אך מהסמים נגמלתי. כשקראתי בעיתונים שאסרו על כניסתו ארצה, שקעתי ממש ביאוש.

ביוזמת החולים, החל הלחץ על משרד הפנים גובר. כתבה אישית נודעת: "מדור בר כאן במדען בעל שם בינלאומי, אדם מוסרי ומסור למקצועו, אדם המביא תועלת לציבור. עבור חלק מתושבי מדינה זו, ד"ר מירוביץ הוא חיוני".

שיטת מהפכנית. ד"ר אירון ב"ר נבואם, מנהל מדרשת שדה-בוקר, כתב מכתב מלא תודה והערכה לפעלו של מירוביץ במדרשה: "מדינת ישראל רושמת לזכותה זכות גדולה בידיעתו ומומחיותו של הפסיכולוג מירוביץ".

כתבה לפסיכולוג רות בירק, האחראית לחינוך במחלקת הנוער של הסוכנות: "בהרצאתך על היגמלות מסמים, עזרת לנו רבות להבנת הבעיה ותרמת לנו ידע עצום. ברור לנו שהצלחת לפתח שיטה

פר החולים